

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
103 33 Stockholm

Fi.registrator@regeringskansliet.se

Stockholm

Vår referens

Dnr

2015-05-04

Annika Fritsch

Fi2015/1728

Remissyttrande Promemorian Förändringar av husavdraget

Företagarna har fått möjlighet att lämna synpunkter på den rubricerade promemorian och får anföra följande.

Företagarna avstyrker förslagen till ändringar av husavdraget.

Förslagen

Beträffande RUT-tjänster föreslås dels generellt att matlagning inte längre ska ingå bland de arbeten som berättigar till avdraget. Vidare föreslås en begränsning så att RUT-avdrag för städning och rengöring begränsas till enklare åtgärder samt flyttstädning. Slutligen föreslås att taket för RUT-avdrag ska halveras till 25 000 kr per person och år för personer som inte har fyllt 65 år.

För ROT-tjänster föreslås att skatterabatten sänks från 50 till 30 procent.

Företagarnas generella synpunkter

Både RUT- och ROT-avdragen har varit en succé som tillsammans har skapat mellan 25 000 och 30 000 nya vita heltidsjobb. Det har gjort det möjligt för unga och personer som nyligen kommit till Sverige att få sina första jobb som ger rätt till sociala förmåner, försäkringar och semester. Det har skett genom att det har skapat en marknad för vita jobb i seriösa företag som kan konkurrera på lika villkor. Samtidigt har reformen på ett tydligt sätt vänt den allmänna opinionen genom minskad acceptans för svartjobb, vilket bland annat Skatteverket har konstaterat. För köpare av tjänsterna har det samtidigt underlättat att kunna kombinera förvärvsarbete med familjeliv.

RUT

Städning, rengöring, tvätt och matlagning får anses tillhöra kärnan i vardagens hushållsarbete och detta bör även fortsättningsen omfattas av RUT-avdrag.

De begränsningar som föreslås skulle bli både krångliga att tillämpa och att svåra att kontrollera, vilket även är allvarligt då det minskar tilltron till systemet och riskerar att svartjobben ökar igen.

Promemorian förklarar inte varför matlagning helt ska exkluderas - bortsett från barnvaktens åtgärder som en normal del av barnpassning - medan städarbete och rengöring kan omfattas när handlar om enklare åtgärder. Med nuvarande utformning skulle det vara skillnad mellan om barnvakten kokar korv (eller grillar den) åt barnen vilket ger avdrag, och om någon vuxen också kommer och äter av maten vilket enligt förslaget inte längre ska ge avdrag. Det är varken ändamålsenligt eller logiskt.

Om avsikten just är att avgränsa matlagning av professionella kockar, anlitande av bartenders samt rengöring av inomhuspool, vilket nämns både i budgetpropositionen inför 2015 och i denna promemoria, finns det ingen anledning att helt exkludera matlagning. Ett alternativ skulle kunna vara att kravet om att det ska gälla enkla, vardagliga åtgärder även omfatta matlagning. Det skulle minska problemen vid tillämpningen.

Förslaget att införa ett tak för RUT-avdraget på 25 000 kr föreslås inte gälla för personer äldre än 65 år då de kan ha ett förhöjt behov av hjälp med hushållsarbete. Med den insikten framstår det som särskilt märkligt att generellt undanta matlagning från de tjänster som ingår i RUT-avdrag. Förslaget om en sänkning av taket för RUT-avdrag komplicerar reglerna och Företagarna menar att det är inte kan anses motiverat att införa det föreslagna taket för RUT-avdrag.

ROT

Det finns flera skäl mot att sänka skatterabatten för ROT-tjänster från 50 till 30 procent. Lägre rabatt medför att svartjobben kommer att öka igen då skillnaden mellan jobb som utförs vitt respektive svart ökar. Det är allvarligt inte minst för att det riskerar att slå ut många seriösa små företag när konkurrensen från oseriösa aktörer ökar. Vidare är det mycket allvarligt om den allmänna acceptansen för svartjobb ökar eftersom det får spridningseffekter till andra branscher och slår mot det seriösa företagandet. Ökande kostnader för kunderna innebär att de kommer att överväga alternativet att antingen försöka få arbetet utfört svart eller att försöka göra det själv. I båda fallen slår det mot sysselsättning och lönsamhet för seriösa byggföretag.

Den offentligfinansiella effekten av att sänka skatterabatten till 30 procent uppges i promemorian uppgå till 5,69 miljarder för 2016 och bygger på att köparna skulle efterfråga vita ROT-tjänster i samma omfattning även efter sänkningen. Företagarna ifrågasätter det rimliga i detta antagande och bedömer risken för att en ökande andel av köparna i stället kommer att försöka köpa tjänster svart. Detta leder i sin tur till att seriösa ROT-företag tvingas till personalminskningar och i vissa fall nedläggning av verksamheten. Sedan förslagen blev kända har efterfrågan hos ROT-företagen ökat kraftigt. Lågt ränteläge i kombination med att köparna naturligtvis önskar genomföra renoveringen i år, innan rabatten sänks, är naturliga förklaringar. Men för företagen leder detta till en ryckighet och osäkerhet som hämmar expansion då de räknar med att

efterfrågan kommer att minska under 2016. Att efterfrågan tillfälligt ökat som en följd av förslaget visar också det logiska i att efterfrågan kommer att minska dramatiskt om förslaget genomförs.

I promemorian hänvisas till att det ROT-avdrag som fanns under 1990-talet uppgick till 30 procent och att det bedöms som en lämplig nivå. Man bortser dock från att effekterna av att införa en subvention på 30 procent innebär ett lyft från noll till den 30 vilket får sägas vara en avsevärd förbättring. Men effekten av den betydande försämring som nu föreslås, från en sedan länge etablerad nivå på 50 procent till en nära nog halvering, 30 procent kommer inte att gå spårlöst förbi.

Den som idag har 25 000 kr att spendera på ommålning av huset (50 000 kr före ROT-avdrag), skulle med förslaget finna att de 25 000 kr nästa år bara räcker till att måla knappt tre sidor av huset (36 000 kr före ROT-avdrag).

Sammanfattning

Fyra av fem nya jobb har de senaste 20 åren skapats i små företag, många av dem är verksamma med RUT- och ROT-tjänster. Erfarenheter från bland annat Danmark visar att upprepade förändringar av reglerna leder till osäkerhet och hämmar företagens utveckling och tillväxt. Det tar lång tid att bygga förtroende men går fort att rasera. Många av Företagarnas medlemmar i dessa branscher har hört av sig till oss och är starkt oroad. De ser ökat fusk från oseriösa aktörer framför sig som gör att de tvingas minska personal eller till och med lägga ned verksamheten. Branscherna har länge brottats med stora problem med fusk och svartjobb. Först på senare år och till helt övervägande del tack vare skatterabatten har det blivit lättare för seriösa företag att konkurrera på lika villkor.

Enligt Företagarnas beräkning har RUT- och ROT tillsammans skapat 31 000 nya heltidsjobb (21 000 för ROT och 10 000 för RUT). Antalet personer som fått sysselsättning i dessa företag är dock betydligt fler eftersom en hel del är deltidsjobb. Alla jobb är viktiga och i dessa branscher har många unga och nyanlända fått sina första kontakter med den svenska arbetsmarknaden.

Förslagen i promemorian framstår varken som ändamålsenliga eller nödvändiga och skulle riskera att förstöra den positiva utveckling som RUT- och ROT-avdragen så starkt har bidragit till. De skickar helt fel signaler till företag och köparna om att framtiden är osäker vilket ökar acceptansen för svartjobb. Företagarna menar att Husavdraget, både RUT och ROT, bör behållas och utvecklas i stället för att begränsas och anser därför inte att förslagen i promemorian bör genomföras.

Företagarna

Patrik Nilsson

Annika Fritsch

Chef Politik Analys & Opinion

Skatteexpert